

Ympäristökestävyyttä metsätalouden vesienhallinnalla

VesiKestävä

11.5.2023



Hanke lyhykäisyydessään

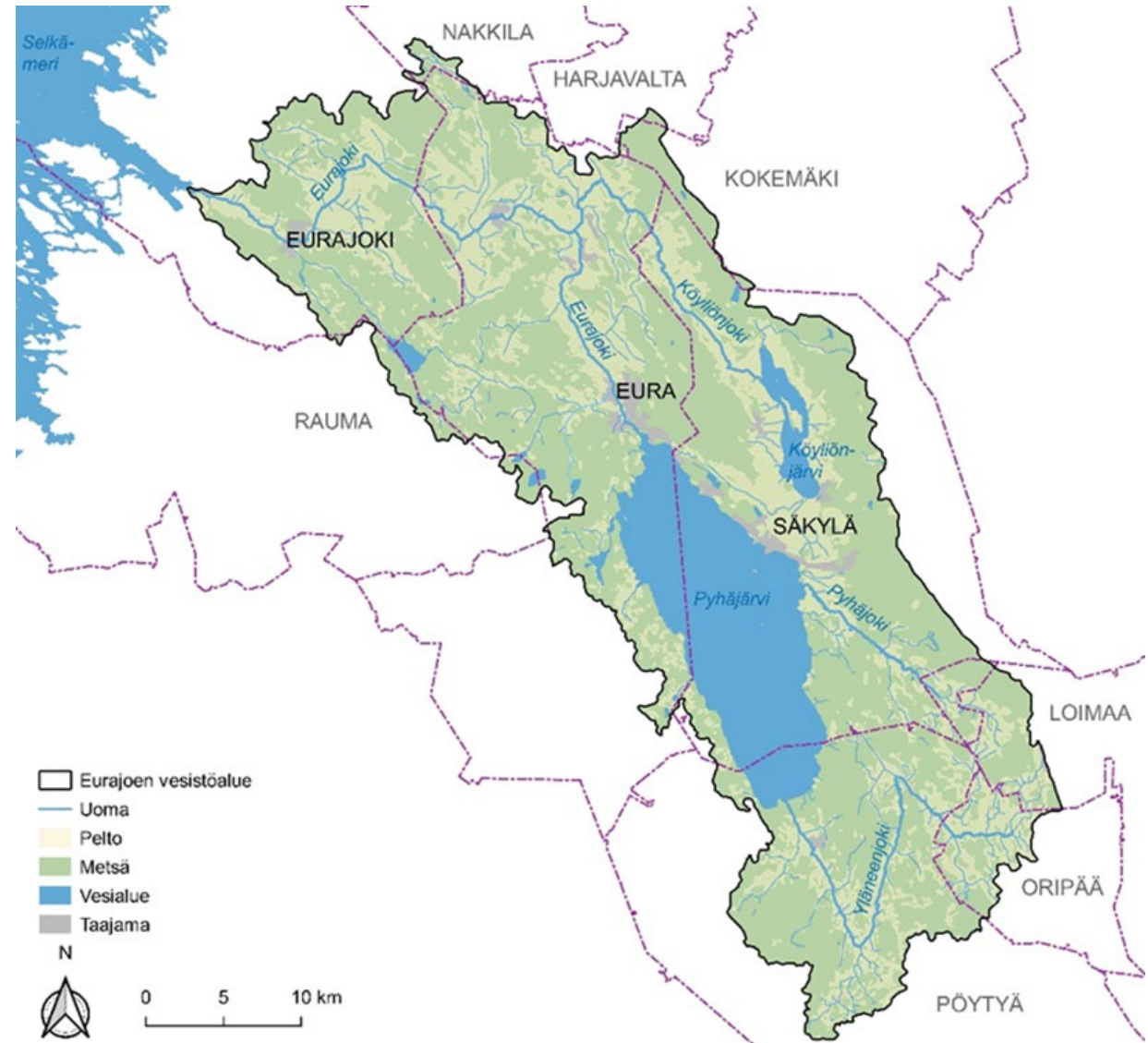
- Hallinnointi ja koordinointi
 - Suomen metsäkeskus, SMK
- Osatoteuttajat
 - Pyhäjärvi-instituutti, PJI
 - Satakunnan ammattikorkeakoulu, SAMK
- Hankealue
 - Eurajoen vesistöalue: Rauma, Eurajoki, Eura, Säskylä, Pöytyä ja Oripää
- Toteutusaika
 - 1.8.2022 - 31.10.2024
- Kohderyhmä
 - Kunnat
 - Yhteisöt
 - Metsäalan yritykset ja metsänhoitoyhdistykset
 - Alueen metsänomistajat
- Kokonaisbudjetti
 - 393 237 €
- Rahoitus
 - Vesiensuojelun tehostamisohjelma





Eurajoen vesistöalue

- Pinta-ala
 - 1 336 km²
- Vesistöalueesta yli puolet metsää
 - kangasmaata 56 %
 - turvemaata 7 %
 - peltoa 23 %
 - vesistöä 13 %
 - rakennettua aluetta 1 %
- Suurimmat järvet
 - Pyhäjärvi
 - Köyliönjärvi
 - Turajärvi
- Suurimmat Eurajokeen laskevat sivujoet
 - Köyliönjoki
 - Juvajoki
- Suurimmat Pyhäjärveen laskevat sivujoet
 - Pyhäjoki
 - Yläneenjoki



Alueen kehittäminen



Hankkeen lähtökohdat

- Taustalla kokemusta, tutkimustietoa ja ohjelmatyötä
- Alueella käynnissä olevat ohjelmat ja strategiat
 - Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelma
 - Pyhäjärven suojeluohjelma 2021-2027
 - Eurajoen suojeluohjelma = JOKIohjelma
 - Alkutuotannon kasvu- ja vastuullisuusohjelma
 - Lounais-Suomen metsäohjelma 2021-2025
 - Satakunnan ilmasto- ja energiasstrategia 2030



Tavoitteet ja toimenpiteet



Tavoitteet



- Vahvistaa maa- ja metsätalouden sopeutumista muuttuviin ilmasto- ja vesioloihin
- Kehittää käytännönläheisesti metsätalouden vesienhallintaa ja -suojelua taloudellinen, ekologinen ja sosiaalinen kestävyys huomioiden
- Yksityiskohtaisia tavoitteita
 1. Vähentää turvemaametsien metsätalouskäytöstä vesistöille aiheutuvaa kuormitusta ja edistää ilmastonmuutokseen sopeutumista.
 2. Kehittää ja tuottaa monimuotoisuutta ja hiilensidontaa tukevia kokonaistaloudellisia vesitalousratkaisuja.
 3. Siirtää käytäntöön toimintamalleja, joilla voidaan lisätä suometsätalouden vesienhallintaratkaisujen käyttöönottoa ja ympäristökestävyyttä.
 4. Lisätä tietoisuutta metsätalouden kokonaiskestävyydestä ja käytännön toimintatavoista.



Toimenpiteet

- Hankealueen kuntien ja yhteisöjen metsämaille toteutetaan kestävästä vesienhallintaa edistäviä pilottikohteita aiheista:
 - Peitteinen metsänkasvatus, metsitys, kaksitasouomat metsätaloudessa, monitavoitteiset kosteikot ja erilaiset patoratkaisut
- Vesiensuojelurakenteiden toimivuutta seurataan ja arvioidaan
- Pilottikohteita hyödynnetään koulutus- ja neuvontakohteina
- Kohderyhmää osallistetaan
- Tuotoksia
 - Pilottikohteet
 - Digitaaliset tarinakartat
 - Videot
 - Työnäytöstapahtumat
 - Metsien vesienhallinta osana ilmastonmuutokseen sopeutumista –opas
 - Loppuwebinaari



Metsäkeskus

Työpaketti 1



Kestävää vesienhallintaa kuntien ja muiden yhteisöjen turvemaametsissä

- Päävastuu
 - Suomen metsäkeskus
- Toimenpiteillä edistetään
 - Metsien vesienhallintaa ja kestäväää käyttöä
- Pilotti 1: Kestävää turvemaiden metsänhoitoa: peitteinen metsänkasvatus vesienhallinnan edistäjänä
 - Pienaukkoja, kaistalehakkuita ja poimintahakkuita
 - 3-5 pilottikohdetta
- Pilotti 2: Metsitys ja kestävä vesienhallinta
 - Puuttomien alueiden metsittäminen
 - 1-2 pilottikohdetta





Metsäkeskus

Työpaketti 2



Metsien vesienhallintaa ja monitavoitteellisuutta edistävät toimenpiteet osana vastuullista hiilensidontaa

- Päävastuu
 - Pyhäjärvi-instituutti
- Toimenpiteillä edistetään
 - Metsävaltaisten alueiden monitavoitteista käyttöä vesiensuojelun, maa- ja metsätalouden harjoittamisen sekä elinympäristöjen monimuotoisuuden näkökulmasta
- Pilotti 3: Kaksitasouomat metsätaloudessa
 - 1-2 kaksitasouomapilottia
- Pilotti 4: Kosteikkojen monitavoitteisuuden edistäminen
 - Kosteikkoon lisätään puuainesta
 - 1 pilottikohde
- Pilotti 5: Vesienhallintaa uomissa toteutettavin patoratkaisuin
 - Pohjapato, putkipato
 - 1-2 pilottikohdetta



Työpaketti 3



Metsien vesienhallinta osana ilmastonmuutokseen sopeutumista – opas



- Päävastuu
 - Satakunnan ammattikorkeakoulu
- Digitaalinen maksuton opas
 - Sisältää pilottikohteiden toteutuksesta saadut kokemukset, tulokset ja suositukset
 - Suunnattu vesiensuojelu- ja ilmastotyön tueksi kunnille, yhteisöille ja muille metsänomistajille sekä metsäalan yrityksille ja metsänhoitoyhdistyksille
- Kunnat osallistetaan oppaan laadintaan työpajatyöskentelyn avulla
- Opas julkaistaan hankkeen loppuwebinaarissa

Aikataulu



2022

- Työpaketin 1 pilotit: Pilotti1/ Peitteisten metsänkasvatuspilottien suunnittelu vesienhallinnan edistämiseksi ja Pilotti 2/ Metsityspilottien suunnittelu painopisteenä kestävä vesienhallinta
- Työpaketin 2 pilotit: Pilotti 3/ Kaksitasouoman maastomallin/mallien toteutus, Pilotti 4/kosteikkopilotin toimien suunnittelu ja Pilotti 5/ Vesienhallintaa uomissa toteutettavin patoratkaisuin suunnittelu
- Digitaalisten tarinakarttojen suunnittelu (työpaketeista 1 ja 2)
- Metsien vesienhallinta osana ilmastonmuutokseen sopeutumista - oppaan suunnittelu (työpaketti 3)
- Vuorovaikutus ja yhteistyö kuntien viranhaltijoiden ja kuntapäättäjien sekä pilottikohteiden maanomistajien kanssa
- Aktiivinen viestintä hankkeen aloituksesta ja tulevista hanketoimista

2023

- Työpaketin 1 pilotit: Pilotti 1/Peitteisten metsänkasvatuspilottien toteutus vesienhallinnan edistämiseksi ja Pilotti2/Metsityspilottien toteutus painopisteenä kestävä vesienhallinta
- Työpaketin 2 pilotit: Pilotti 3/Kaksitasouoman rakennus metsämaalle, Pilotti 4/Kosteikkopilotin puuaines- ja kasvillisuustoteutukset ja Pilotti 5/Vesienhallintaa uomissa toteutettavin patoratkaisuin toteutus
- Kohderyhmille suunnattujen kahden työnäytöstapahtuman toteutus pilottikohteilla (työpaketit 1 ja 2)
- Digitaalisten tarinakarttojen aineistojen kokoaminen, ml. pilottikohteiden videoinnit (työpaketti 1 ja 2)
- Metsien vesienhallinta osana ilmastonmuutokseen sopeutumista - oppaan tietojen kokoaminen ja oppaan käytännön suunnittelu (työpaketti 3)
- Vuorovaikutus ja yhteistyö kuntien viranhaltijoiden ja kuntapäättäjien sekä pilottikohteiden maanomistajien kanssa
- Aktiivinen hankeviestintä pilottien toteutuksesta

2024

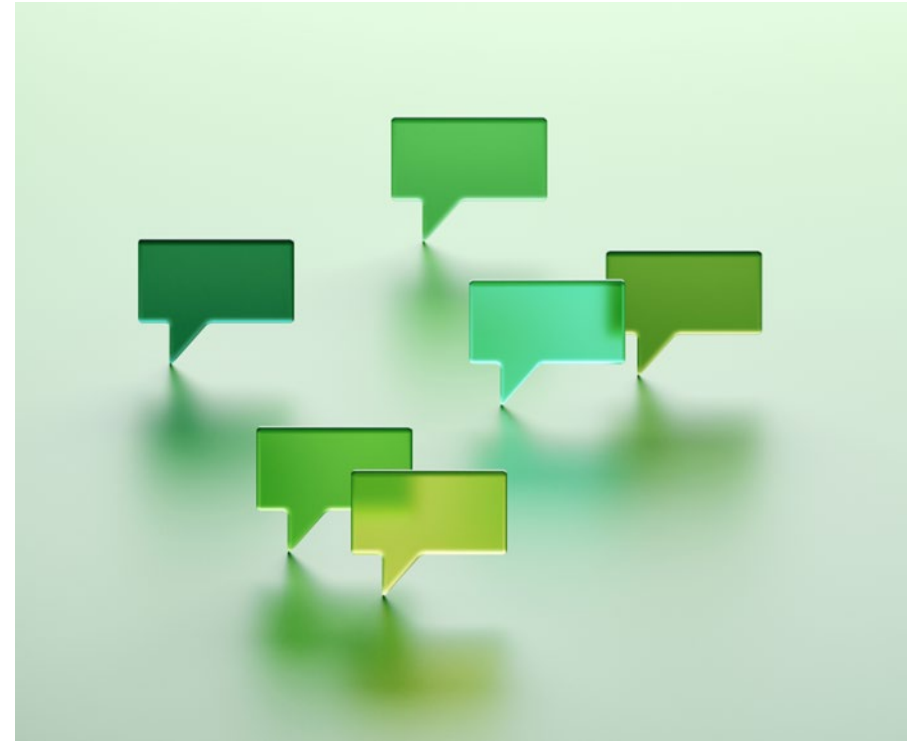
- Työpaketin 1 pilotit: Pilotti 1/Peitteisten metsänkasvatuspilottien toteutus vesienhallinnan edistämiseksi ja Pilotti 2/Metsityspilottien toteutus painopisteenä kestävä vesienhallinta. Pohjaveden korkeuden seuranta ja tulosten arviointi.
- Työpaketin 2 pilotit: Pilotit 3,4, ja 5/Pilottien vedenlaadun seuranta jatkuu. Tulosten arviointi ja pilottikohteiden ympäristön tilan seuranta.
- Kohderyhmille suunnattujen kahden työnäytöstapahtuman toteutus pilottikohteille (työpaketit 1 ja 2)
- Digitaaliset tarinakartat valmiit (työpaketeista 1 ja 2)
- Metsänistutuspilottien opastaulut valmiit maastossa (työpaketti 1.2)
- Metsien vesienhallinta osana ilmastonmuutokseen sopeutumista - opas valmis (työpaketti 3)
- Vuorovaikutus ja yhteistyö kuntien viranhaltijoiden ja kuntapäättäjien sekä pilottikohteiden maanomistajien kanssa
- Hankkeen loppuwebinaari
- Aktiivinen hankeviestintä hanketyön tuloksista ja vaikuttavuudesta

Viestintä



Viestintäsuunnitelma

- Työnäytöstapahtumien markkinointi sähköpostitse + kirjein
- Mediatiedotteet, median kutsuminen mukaan työnäytöstapahtumiin
- Somen, paikallislehtien ja -radioiden hyödyntäminen
- Toteuttajien paikalliset, alueelliset ja valtakunnalliset verkostot
- Metsänistutuskohteiden opastustaulut
- Digitaaliset tarinakartat
- Videot
- Metsien vesienhallinta osana ilmastonmuutokseen sopeutumista – opas
- Loppuwebinaari





Metsäkeskus

Kustannukset ja rahoitus



Kustannus- ja rahoitussuunnitelma

	Palkka-kustannukset	Matka-kulut	Osto-palvelut	Laite-hankinnat	Muut kustannukset	Kustannus-arvio yht.	ELY:itä haettava osuus	Muu rahoitus
SMK	79 365	8 000	10 100	0	25 535	123 000	86 100	36 900
PJI	95 700	3 495	44 600	17 500	17 955	179 250	125 475	53 775
SAMK	67 380	3 500	10 000	0	10 107	90 987	63 691	27 296
Yhteensä	242 445	14 995	64 700	17 500	53 597	393 237	275 266	117 971

Kiitos mielenkiinnosta!